

Istina o Paklu

Papa je izdao proglas da doktrinu o paklenom ognju crkva mora energičnije propovijedati, kako bi se pomoglo zaustaviti sada već općeprihvaćeno udaljavanje od Boga. Iako je istina da nada u odlazak u raj u trenutku smrti pruža vrlo poželjnu motivaciju za služenje Bogu, kaže papa, takvo propovijedanje nije proizvelo željeni učinak, te je potrebno ponovo propovijedati doktrinu o paklenom ognju. Time bi se, zbog straha od ove strašne kazne, ljude moglo uspješnije natjerati da se drže učenja crkve.

Bez obzira na to kakav će utjecaj papin proglas imati na cjelokupno javno mišljenje, ili posebno na katolike, vrlo je važno da se svi misleći ljudi, ako je moguće, potrudu saznati pravu istinu o paklu. Potječe li učenje o vječnim mukama za zle zaista iz Biblije? Ukoliko ne, odakle onda potječe? Pozabavimo se ukratko ovim pitanjima, da vidimo kamo će nas ona odvesti.

Sama riječ *hell* (pakao) anglosaksonskog je porijekla, i prije no što se koristila u engleskim prijevodima Biblije, značila je jednostavno, prekriveno ili skriveno stanje. Npr. čin zakapanja krumpira u zemlju kako bi ih se zaštitilo tijekom zime nazivao se "helling". Ovaj se običaj još uvijek provodi u Velikoj Britaniji. Postavljanje slamnatog pokrova na kuću nazivalo se "helling the house", no to ne znači da su tu kuću zapalili.

U Starom zavjetu postoji samo jedna riječ koja je u engleskoj Bibliji (Verzija kralja Jakova, KJV) prevedena kao "pakao". Ta je riječ *sheol*. Ona se u Starom zavjetu pojavljuje 65 puta. Trideset jedan je put prevedena kao "pakao", a tri puta kao "jama". Očito je ova nedosljednost u prevođenju dodatno pridonijela općoj zbunjenosti javnosti u pogledu stanja mrtvih.

Istina je da prevoditelji engleske Biblije nisu bili katolici, no živjeli su u vrijeme kada je papinska doktrina paklenog ognja i prokletstva bila gotovo općeprihvaćena, čak i u protestantskim krugovima. To je, naravno, u velikoj mjeri utjecalo na njihov rad. Budući da se izvorno značenje riječi pakao (*hell* – pokriti, prekriti, sakriti) nije uvelike razlikovalo od značenja riječi "grob" ili "jama", moguće je da su prevoditelji ovu činjenicu uzeli u obzir. Time su, prevodeći *sheol* kao pakao (*hell*) umirili svoju savjest.

No, shvatili su da riječ *sheol* nije moguće prevesti sa "pakao" (*hell*) u svakom primjeru njenog pojavljivanja. Takvo što bi u mnogim primjerima, neke od najvjernijih Božjih slugu u Bibliji smjestilo na mjesto mučenja. Iz tog su razloga prevoditelji (za hebrejsku riječ *sheol*) naizmjenice koristili riječi "pakao" i "grob", ovisno o kontekstu.

Primjerice, u Starom zavjetu riječ *sheol* prvi koristi dobri patrijarh Jakov. Mislio je da su njegovog ljubljenog sina Josipa ubile divlje zvijeri, i pomisao na taj veliki gubitak slomila mu je srce. Tugujući za Josipom, rekao je: "Sići ću k svome sinu u Šeol tugujući!" (Pos 37:35). U (engleskom) prijevodu ovog teksta, prevoditelji su nam dali riječ "grob" (*grave*). Da su učinili drugačije, ispalo bi da je Jakov vjerovao kako se Josip nalazi u paklu, te kako i sam Jakov očekuje da će tamo završiti kad umre. Uz značenje mučenja, koje je papinstvo zataklo uz riječ pakao, prosječnom bi čitatelju bilo teško prihvatiti ovakvo učenje.

Prorok Job molio se da ode u Šeol, no pri prijevodu ove molitve, prevoditelji su upotrijebili riječ "grob" (Job 14:13). Job je prolazio kroz mnoge patnje i teškoće. Došao je do trenutka kada je pomislio kako sve to više ne može izdržati, te je molio Boga da ga pošalje u Šeol gdje će se napokon moći odmoriti (Job 3:17-19). Da su, u ovom primjeru, prevoditelji upotrijebili riječ "pakao", čitatelji Biblije bi vrlo brzo shvatili

kako biblijski pakao nije mjesto mučenja, već je to stanje besvijesti – znali bi da Job nije zatražio odlazak na mjesto gdje bi se njegove patnje samo uvećale, a još bi k tome i trajale zauvijek.

Još jedan starozavjetni prorok nam, krajnje nedvosmislenim i jasnim riječima, pomaže definirati Šeol. Redak kaže: "I što god kaniš učiniti, učini dok možeš, jer nema ni djela, ni umovanja, ni spoznaje, ni mudrosti u Podzemlju [hebrejski: *sheol*, engleski: *grave* = grob] u koje ideš" (Propovjednik 9:10). Da su prevoditelji na ovom mjestu upotrijebili riječ "pakao" umjesto "grob" (u engleskom KJV prijevodu) za hebrejsku riječ *sheol*, ovo je moglo biti sjajno otkrivenje istine!

Bit svega ovoga jest da je *sheol* jedini "pakao" u čitavom Starom zavjetu – jedini pakao za koji je Božji narod znao u vremenu od oko 4000 godina. Kakvo je bilo to mjesto? Bilo je to mjesto tišine i odmora, i stanje nesvjesnosti. Proroci su ih učili kako u takvo stanje dospijevaju i pravednici i bezbožnici u trenutku smrti. Ondje obje ove skupine čekaju trenutak kada će Stvoriteljevom silom biti vraćeni u život prilikom uskrsnuća.

Činjenice koje se otkrivaju u Novom zavjetu, a tiču se pakla, u potpunom su skladu s onima u Starom. Novi je zavjet napisan na grčkom jeziku. Ovdje, grčka riječ *hades* odgovara hebrejskoj riječi *sheol* iz Starog zavjeta. Ovo znamo temeljem činjenice da je apostol Petar, prilikom propovijedi koju je održao na dan Pedesetnice, citirao tekst iz Starog zavjeta, u kojem se pojavljuje riječ *sheol*. Samim time, on je hebrejsku riječ *sheol* preveo grčkom riječju *hades*.

Tekst kojeg je Petar ovom prigodom citirao jest Psalam 16:10. To je proročanstvo o Isusovoj smrti i uskrsnuću, u kojem se kaže kako Isusova duša neće biti ostavljena u Šeolu. Ovo, prije svega, dokazuje da je Isus, kada je umro, otišao u isti onaj pakao koji se spominje u Starom zavjetu. Jednako tako, ovo dokazuje da je pakao Starog zavjeta jednak paklu Novoga zavjeta. U oba ova slučaja, prevoditelji (engleske verzije) koristili su riječ "pakao" (hell). Ovime su se našli u dilemi, jer da su koristili riječ "grob" (grave), time bi Isusovu dušu smjestili u grob, što bi i bilo ispravno. No, tada ovo ne bi bilo u skladu s onom drugom papinskom doktrinom, koja se tiče besmrtnosti duše.

Treba nam biti drago što Isus jest otišao u biblijski pakao kad je umro, jer je time osigurao otkupljenje za one koji se tamo nalaze. U Otkrivenju 1:18, Isus, u vezi ovoga, kaže: "Živ sam! Bio sam mrtav, ali živim zauvijek. Imam ključeve smrti i podzemlja" (podzemlje = *hades* – pakao – grob). Korištenje pojma "ključevi", Isusov je način da nam da vjeru kako će on otključati veliku tamnicu smrti, i osloboditi njezine zatočenike.

Ovo je u priličnom skladu s posljednja dva slučaja korištenja riječi "pakao" (hell) u Bibliji, u Otkrivenju 20:13-14. Ovdje nam Ivan kaže da će pakao (=podzemlje, grob, *hades*, hell) predati svoje mrtve, te da će nakon toga biti uništen. Simbol koji se koristi za opis uništenja pakla jest ognjeno jezero. Općenito se pretpostavlja da upravo "ognjeno jezero" jest biblijski pakao, no to nije slučaj. Ivan nam kaže da ognjeno jezero jest druga smrt, te da će u tom jezeru i pakao i smrt biti uništeni. Vatra je jedan od najdestruktivnijih elemenata koje znanost poznaje, i Gospodin ju koristi u svojoj Riječi kako bi prikazao uništenje.

U Novom zavjetu postoji još jedna riječ prevedena kao "pakao", a to je *Gehenna*. Tako se zvala duboka gudura (=usjek, klanac, kanjon), koja se nalazila malo izvan Jeruzalema, i koristila se kao mjesto odlaganja otpada i životinjskih strvina iz grada. U Geheni je vatra neprekidno gorjela kako bi se postiglo uništenje bilo čega bačenog u tu dolinu.

Zbog okolnosti vezanih uz Gehenu, i zato što je Isus znao da će Njegovi suvremenici razumjeti što je time htio reći, koristio ju je kao simbol uništenja. U Geheni nitko, nikada nije mučen. Koristila se isključivo u svrhu uništenja. Zapravo Židovima je bilo zabranjeno korištenje bilo koje vrste mučenja, pa tako i mučenja životinja.

Da je Isus Gehenu koristio kao simbol uništenja, razvidno je iz Njegove izjave: "Ne bojte se onih koji mogu ubiti samo tijelo, ali dušu ne mogu! Bojte se Boga koji i dušu i tijelo može uništiti u paklu" (Matej 10:28). Prevoditelji na ovom mjestu, kao prijevod riječi *gehenna* koriste riječ *pakao* (hell). Prilično čudi da iskreni čitatelji Biblije nisu zamijetili da je to mjesto uništenja a ne mučenja.

Prilikom još jednog spominjanja Gehene, Isus je dodatno pojačao prizor uništenja, ukazujući na vječno prisutne crve, koji preplavljaju mrve strvine (leševe). Govoreći o nepovoljnim dražima koje ulaze u život Kršćanina, kako bi ga odvučle od Boga (a simbolizirao ih je takvim vrijednostima kao što su ruke i oči), rekao je da bi bilo bolje odrezati si ruku i iskopati si oko, nego biti bačen u Gehenu, gdje crv ne umire i oganj se ne gasi. (Matej 5:29-30, 18:8-9).

Kao što smo vidjeli, vatra je u Geheni neprestano održavana, tako da je sve što je bačeno u dolinu bilo uništeno. U slučaju da strvina bačena u guduru (kanjon, udolinu), ne bi dospjela do ognja, nju bi na nazubljenim stijenama kanjona uništili crvi. Ovim je snažnim ilustracijama Isus potvrdio jedinstveno učenje Biblije, da je plaća za grijeh – smrt, a ne mučenje.

Pisma nas uče da "Duša koja griješi, ona će umrijeti" (Ezekijel 18:20), a ne biti vječno mučena. Dakle, kad nam kaže da je plaća za grijeh smrt, Apostol Pavao također kaže da je "dar Božji, život vječni u našem Gospodinu Isusu Kristu" (Rimljanima 6:23). Ovime je iznova naglašena nada u uskrsnuće iz mrtvih za sve one koje je Krist otkupio.

Što nam još Biblija kaže o smrti?

1. Kako su ljudi dospjeli ovamo, na Zemlju? Bog načini čovjeka od praha zemaljskoga. Postanak 2:7.
2. Na koji način Biblija opisuje mrtve? Oni koji su usnuli. 1 Solunjanima 4:13.
3. Gdje to mrtvi spavaju? U prahu zemaljskom. Danijel 12:2. Svi su postali od praha. Propovjednik 3:20.
4. Što se osobi događa u trenutku smrti? Prah se vrati u zemlju, a duh se vrati Bogu. Svi idu na jedno (isto) mjesto; Svi su postali od praha i u prah se vraćaju. Propovjednik 12:7; 3:20.
5. Što je zapravo ovaj duh, koji se vraća Bogu? Tijelo bez duha je mrtvo. Jakov 2:26. Dah Božji u mojim je nosnicama. Job 27:3. Dakle, dah i duh su jedno te isto.
6. Što je onda duša? Načini Bog čovjeka od praha... i u nosnice mu udahnu dah života. Tako postade čovjek živa duša. Postanak 2:7. Dakle, tijelo (prah) + dah (duh) = živa duša.
7. Može li duša umrijeti? Duša koja griješi, ona će umrijeti. Ezekijel 18:20. Svi sagriješite. Rimljanima 3:23.
8. Postoji li netko besmrtn? 1 Timoteju 6:16 nam govori da je samo i jedino Bog besmrtn.
9. Znaju li mrtvi bilo što? Mrtvi ne znaju ništa. Propovjednik 9:5.
10. Mogu li mrtvi slaviti Boga? Ne slave mrtvi Gospoda. Psalmi 115:17.

11. Koliko možemo znati o Bogu, nakon smrti? Jer mrtvi Te ne spominju više. Psalmi 6:5.
12. Možemo li raditi ili učiti nakon što smo umrli? Jer nema ni djela, ni umovanja, ni spoznaje, ni mudrosti u Podzemlju (grave = grob) u koje ideš. Propovjednik 9:10.
13. Ne idu li pravedni izravno u nebo? David, naime, nije uzašao na nebo. Djela 2:34.
14. Što je David rekao, kada će biti zadovoljan? Bit ću zadovoljan kada se probudim, sličan tebi [prijevod KJV Psalma 17:15]. I mrtvi će uskrsnuti neraspadljivi i mi ćemo se izmijeniti. 1 Korinćanima 15:52.
15. Po kome dolazi otkupljenje od groba? Jer kako po čovjeku dođe smrt... tako će i u Kristu svi oživjeti. 1 Korinćanima 15:20-22.
16. Koje će dvije različite skupine ljudi biti uskrsnute? Biti će uskrsnuće mrtvih, i pravednih i nepravednih. Djela 24:15.
17. Kada će se dogoditi uskrsnuće pravednih? Jer sam će Gospodin - na zapovijed, na glas arhanđelov, na zov trublje Božje sići s neba. I najprije će uskrsnuti mrtvi u Kristu. 1 Solunjanima 4:16.
18. Kada će se dogoditi uskrsnuće nepravednih? Oni (pravednici) oživješe i zavladaše s Kristom tisuću godina. Ostali mrtvi ne oživješe dok se ne navrší tisuću godina. Otkrivenje 20:4-5.
19. No, koliko će dugo pravednici živjeti? Zaista, ni umrijeti više ne mogu: anđelima su jednaki i sinovi su Božji jer su sinovi uskrsnuća. Luka 20:36. Smrti više neće biti. Otkrivenje 21:4.
20. Ugaoni kamen Sotonine vladavine bila je laž "Ne, nećete umrijeti" (Postanak 3:4). Ovu je laž on rekao Evi u Edenu, i otada ju ponavlja cijelom čovječanstvu. Kroz vjekove, Sotona je činio mnoga čuda kroz ljude koji tvrde da su svoju moć primili od mrtvih. Egipatski vračari (Izlazak 7:11), Vještica iz Endora (1 Samuelova 28), čarobnjaci (Danijel 2:2), i ropkinja (Djela 16:16-18). Sotona danas jednako moćno djeluje kroz religijske vođe kako bi prevario neoprezne, izjavljujući kako mrtvi zapravo nisu mrtvi već žive, i mogu komunicirati sa živima.
21. Što je Bog zapovjedio da se učini onima koji poučavaju da su mrtvi zapravo živi? Čovjek ili žena koji među vama postanu zazivači duhova ili vračari neka se kazne smrću. Levitski 20:27.
22. Mogu li đavli (demoni) činiti čuda? To su naime duhovi đavolski, koji čine znake (čudesu). Otkrivenje 16:14.
23. Kako Božji ljudi mogu izbjeći da budu prevareni? A ovi...primiše riječ sa svim srcem, i svaki su dan ispitivali Pisma, je li tome tako. Djela 17:11. Uza Zakon i Svjedočanstvo! Ako ne govore u skladu s ovom riječi, to je stoga što u njima nema svjetla [prijevod KJV: Izaija 8:20].